

Informatienota

Datum vergadering	: 27 oktober 2020
Registratienummer	: zaaknummer 84077 IN/120
Portefeuillehouder	: Ton van Maanen
Bijlage(n)	: -
Onderwerp	: Regioplan Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang

Onderwerp

Regioplan Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang

Kennisnemen van

De stand van zaken betreffende het regioplan Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang.

Inleiding

In uw vergadering van 21 april jl. bent u via een raadsinformatienota geïnformeerd over de stand van zaken Beschermd Wonen (BW) en Maatschappelijke Opvang (MO). In voornoemde nota bent u ook geïnformeerd over het proces om te komen tot een regionaal uitvoeringsplan (verder regioplan genoemd) voor BW en MO. Daarbij is de verwachting uitgesproken dat het Regioplan medio 2020 ter besluitvorming aan u zou worden aangeboden. In de afgelopen maanden is echter gebleken dat het in de praktijk lastig is om de vorm, inhoud en uitwerking van de beslispunten op één lijn te brengen. Dit heeft er toe geleid dat het niet is gelukt om het regioplan medio 2020 u aan te bieden.

Omdat de ontwikkelingen elkaar snel opvolgen geven we u via deze informatienota inzicht in de huidige stand van zaken van het regioplan. Ten opzichte van de vorige informatie willen we vast meegeven dat de inhoud van het regioplan er anders uit gaat zien dan we in april 2020 voor ogen hadden.

Achtergrond / Beleidsplan "Samen Dichtbij"

Om uitvoering te geven aan de ambities uit het advies Dannenberg hebben de gemeenten in Gelderland-Zuid in 2017 (begin 2018) het regionale beleidsplan 'Samen Dichtbij'¹ vastgesteld. In dit plan zijn 25 voorstellen geformuleerd op het gebied van wonen, zorg, werk, participatie en inkomen. Daarnaast zijn, ten behoeve van de regionale uitwerking, een aantal leidende principes vastgesteld, te weten:

- Ook in de toekomst blijven de regiogemeenten op het schaalniveau van Gelderland-Zuid samenwerken. Dit wordt ingericht op basis van een lichte samenwerkingsvorm met stevige onderlinge afspraken.
- De centrumlocaties voor opvangvoorzieningen in Tiel en Nijmegen blijven behouden, maar worden niet uitgebreid. De tussenvoorzieningen worden in beide regio's uitgebreid.

¹ Dit plan is door de gemeenteraden van de voormalige gemeenten Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal vastgesteld.

- Inrichting van één centrale toegang voor Beschermd Wonen, plus per sub-regio een centraal coördinatiepunt Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang.
- In gang zetten van de ambulantisering met als doel een opbouw van 30% in 2022 tot 50% in 2032. Het uitgangspunt is en blijft dat iedereen die intramurale zorg nodig heeft, dat ook krijgt.

Kern van de afspraken is dat de zorg, waar mogelijk, meer lokaal in dorpen en wijken en bij mensen thuis beschikbaar komt. Veel voorzieningen voor BW en MO zijn nu geconcentreerd in Tiel en Nijmegen. Doel van de transformatie is om de voorzieningen meer te richten op herstel en uitstroom. Tegelijkertijd wordt de zorg, waar mogelijk, lokaal ingericht. Gemeenten blijven wel gezamenlijk verantwoordelijk voor de aanwezigheid en financiering van de juiste (regionale) voorzieningen op de juiste locatie.

De belangrijkste opgave is en blijft om de *instroom* in BW en MO te beperken. Als mensen instromen wordt bij aanvang, op alle leefgebieden, de herstelgerichte uitstroomdoelen afgesproken. Vanuit het weten dat mensen niet volledig 'maakbaar' zijn, is het noodzakelijk te voorzien in een goed vangnet, onder andere in de vorm van acute (crisis)zorg. De voorzieningen voor BW zijn hierbij belangrijk. Daarnaast wordt, vanuit het kader van de Sluitende aanpak voor mensen met psychische kwetsbaarheid, ook gewerkt aan verbetering van de crisiszorg en passend vervoer om te voorkomen dat mensen onnodig in een politiecel of –busje terecht komen.

Het regioplan is, bij de realisatie van het vorenstaande, richtinggevend, maar zeker geen blauwdruk voor de regionale en/of lokale inrichting. Hoeveel plekken precies nodig zijn, hoeveel en welke ambulante inzet en waar zal gaandeweg moeten blijken. Een flexibeler regiostelsel wat op- en afschalen van zorg soepel laat verlopen, is daarbij helpend.

Het leveren van een belangrijke bijdrage aan het welbevinden van mensen met een (ernstige) psychische problemen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de regio (Gelderland-Zuid). Het is dan ook belangrijk met elkaar overeenstemming te bereiken over de nog openstaande beslispunten:

- Spreiding van voorzieningen.
- Inrichting lokaal versus regionaal.
- Verdeling van de kosten.
- Samenwerkingsvorm.

Stand van zaken uitwerking regioplan

In het najaar van 2019 is gestart met de uitwerking van het regioplan. In dit plan leggen we vast hoe de regiogemeenten onderling willen samenwerken, hoe de voorzieningen gepositioneerd worden en hoe de financiële verdeling tot stand komt. De ontwikkeling van het regioplan vraagt echter ook het nodige van andere beleidsdomeinen (wonen, zorg, preventie, inkomensondersteuning). Het plan wordt daarom in nauwe samenhang met andere beleidsdomeinen ontwikkeld.

Naast de aansluiting met andere beleidsdomeinen is het belangrijk dat er regionaal overeenstemming is over de inhoud van het regioplan. Los van de praktische en financiële consequenties is het belangrijk om eenduidig te zijn over:

- Kernboodschap (urgentie).

- Om wie gaat het?
- Perspectief vanuit klant en aanbieder.
- Wat is nodig om dat te bereiken?
- Waar kunnen/willen gemeenten aan voldoen?
- Welke afspraken zijn dan nodig?
- Welke taken en verantwoordelijkheden horen daar bij?

Elkaar als gemeenten nu al (helemaal) loslaten is geen optie. Gemeenten hebben samen de verantwoordelijkheid voor de aanwezigheid van de juiste voorzieningen op de juiste locatie. Deze voorzieningen zijn gevarieerd en de nadruk ligt op zelfstandig wonen of in (kleine) clusters (om zo meer deel uit te maken van de wijk. Dit volgens de visie Dannenberg.

Stand van zaken in Rivierenland

In regio Rivierenland is de afgelopen maanden op bestuurlijk en ambtelijk niveau, met ondersteuning van een (door Nijmegen beschikbaar gestelde) extern projectleider voor Rivierenland, uitgebreid gesproken over de belangrijkste beslispunten in het regioplan en de consequenties daar van. De opgehaalde uitgangspunten zijn ambtelijk meegenomen in de uitwerking van het regioplan.

Update regioplan

Zoals eerder aangegeven is er in de afgelopen maanden regionaal hard gewerkt aan het schrijven van het regioplan. Helaas blijkt het in de praktijk lastig de vorm, inhoud en uitwerking van de beslispunten op één lijn te brengen.

We kunnen dan ook niet voldoen aan het aangegeven besluitvormingsmoment. De centrumregio BW / MO Nijmegen en Rivierenland betreuren dit. Beide regio's dragen het maximale bij om de nieuwe deadline te halen. Daartoe is een Kernteam geformeerd met een vertegenwoordiging uit regio Rivierenland, Nijmegen en het Rijk van Nijmegen, die sturing houdt op het proces. Dit Kernteam wordt begeleidt door een extern procesbegeleider. Vanuit regio Rivierenland wordt vooralsnog vastgehouden aan besluitvorming voor eind 2020. Dit betekent dat het regioplan in oktober klaar moet zijn voor besluitvorming.

Kernboodschap

Het vervolg op het vastgestelde beleidsplan 'Samen Dichtbij' Beleidsplan GGZ Beschermd Wonen Maatschappelijke Opvang 2018-2020 is een uitvoeringsplan (regioplan). De intentie was om dit in Q2 aan u voor te leggen. Helaas blijkt het in de praktijk lastig de vorm, inhoud en uitwerking van de beslispunten op één lijn te brengen. Omdat zorgvuldigheid voor snelheid gaat wordt de vaststelling van het plan opgeschoven naar Q4 2020.

Consequenties

Niet van toepassing.

Financiën

Deze raadsinformatienota heeft geen financiële gevolgen.

Communicatie

Naast deze informatienota wordt er op 3 november 2020 een informatief webinar georganiseerd voor gemeenteraadsleden van de gemeenten in regio Rivierenland. Dit webinar heeft twee doelen:

1. u informeren over de ontwikkelingen en consequenties voor regio Rivierenland;
2. bijdragen aan de voorbereiding van de lokale besluitvorming.

De uitnodiging voor dit webinar is aan de griffie gestuurd.

Vervolg

Het regioplan is gericht op de inrichting van een gezamenlijke ambitie voor BW (en MO). Het geeft mede uitwerking aan de visie uit het beleidsplan Samen Dichtbij. In het plan worden besluitvorming en uitwerking opgeknipt. Dit betekent dat het plan vorm geeft aan de inrichting van een gezamenlijke ambitie voor centrumregio BW/MO Nijmegen en Rivierenland.

Bijlage(n)

-

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe,
de secretaris, de burgemeester,
Karen Coesmans Servaas Stoop